

Biserica Episcopiei Argeşului sub lupa literaturii româneşti din secolul al XIX-lea

---

Tudorița RĂBIGAN

Biblioteca Universității din Pitești

University Library of Pitești

Personal e-mail: cora_tud@yahoo.com

The Church of Bishopric of Argeş under the Magnifying Glass of the 19th Century Romanian Literature

Inspired by the motifs from popular ballads of the times, Sava N. Soimescu embraces the religious theme through a works dedicated boundless, of the foundation of the sacrifice for creation, the grandiose monastery of Curtea de Argeş.

On the beautiful Argeş fields, has it the sanctuary a real wonder of christian-orthodox art and religion, Curtea de Argeş monastery, dedicated to the romanian literary treasure, "literary medallions" that charm the reader through their content. The church monument from Curtea de Argeş, this year has reached five centuries of existence, during which in september of 2017, various thematic religious events took place.

A nineteenth-century religious book in the Romanian book fund of the University Library in Pitești will be the subject of expertise, being valorized at the same time, and promoted through a bibliographic research, illustrating the profile of the Argeş Episcopal Church, a source of inspiration in numerous ballads, legends, drama and literary criticism.

Keywords: Curtea de Argeş monastery, Neagoe Basarab, Pitești University library, bibliographic research, religious book.

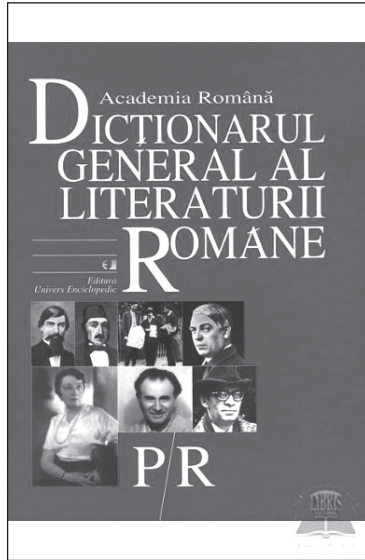

Metaforă a istoriei noastre, Biserica Episcopiei Argeşului, este o chintesență a istoriei românilor dintre anumite veacuri, iar mai presus de toate, este simbolul perfecțiunii creației românești. Un locaş al jertfei iubirii omeneşti în crearea unei capodopere ctitorită de domnitorul Neagoe Basarab, catedrala de la Curtea de Argeş, așa cum se menționează în scrieri: „*este totuși una dintre valorile certe, care ne dau identitate*”¹.

O mărturie existențială a cinci secole istorice, mănăstirea Curtea de Argeş provoacă la o descriere istorică, fascinând mai cu seamă, prin tangența sa cu legenda Meşterului Manole. Deliciul multor istorici ai vremii, dar și al unor numeroși literați, Biserica Episcopiei Argeşului a fost ridicată pe locul unei biserici mai vechi. Cu toată vitregia vremurilor care au urmat

de la zidirea sa, integritatea bisericii s-a păstrat prin numeroase lucrări de conservare și restaurare. Acest sfânt lăcaș a fost declarat monument istoric, al cărui dosar cu documentele de păstrare, face parte din inventarul de arhivă al patrimoniului Comisiunii Monumentelor Istorice, o instituție ce a fost desființată în anul 1948. Potrivit relatărilor acestei surse, mănăstirea Curtea de Argeş a redevenit necropolă domnească în 1938², în interiorul căreia se află criptele, unde își dorm somnul cel de veci, domniile lor: *Neagoe Basarab și soția sa, Despina Doamna, Domnița Stanca, fiica ctitorului, și Radu de la Afumați, ginerele lui Neagoe Basarab[...] și primii regi ai României, Carol I și Ferdinand, împreună cu soțiile lor și cu fiica primului rege, micuța Maria*³, care a murit la vârsta de patru ani de scarlatină. Bravii noștri

domnitori și regi, înmormântați în frumoasa mănăstire „au chemat în ceruri” o distinsă personalitate regală, pe Majestatea Sa Regina Ana a României. La 13 august 2016, în memoria personalității trecute în neființă, Guvernul României, dar și al Republicii Moldova, au decretat zi de doliu național. Înmormântată în Noua Catedrală din Curtea de Argeș, din cadrul ansamblului arhiepiscopal, distinsa regină a primit în ceruri pe soțul ei, după un scurt timp. Pentru că iubirea dintre două personalități de excepție, dăinuie și dincolo de mormânt, la doar un an, la 16 decembrie 2017, a fost înmormântat sub același acoperiș al Noii Catedrale din Curtea de Argeș, Majestatea Sa Regele Mihai al României, alături de distinsa sa soție.

Din perspectivă cronologică, anul 2017 a fost unul deosebit de important pentru istoricul mănăstirii Curtea de Argeș, împlinindu-se cinci secole de la zidirea și sfințirea minunatului simbol al jertfei. În întâmpinarea mărețului moment aniversar, în cursul lunii septembrie al anului 2017, s-au organizat manifestări tematice religioase, cu slujbe oficiate de Preafericitul Părinte Patriarh al Bisericii Ortodoxe

Sava N. Șoimescu în Academia Republicii Socialiste România, Dicționarul literaturii române de la origini pînă la 1900, București, 1979, p.833

Române.

Sub impulsul acestui eveniment ne-a atras atenția și interesul o carte religioasă din secolul al XIX-lea a lui Sava N. Șoimescu, identificată între tipărițile aflate în fondul Bibliotecii Universității din Pitești, care prin conținutul său, se prezintă ca o lucrare dedicată nemărginit istoricului și frumuseții mănăstirii argeșene. Autorul lucrării este cunoscut în literatura română ca: poet, autor dramatic și prozator. S-a născut la 14 nov.1837, în Văleni, județul Dâmbovița și a decedat, la București, la 2 mai 1899.

Sava N. Șoimescu⁴ a absolvit doctoratul în științe politice și administrative, dar s-a făcut cunoscut, cu volumul său „*Virtutea militară*”, inspirat din Războiul pentru Independență, o culegere de poezii patriotice care a ieșit de sub tipar la București, în anul 1877. Autorul și-a construit versurile pe motive din baladele populare, pe care le-a șlefuit în funcție de împrejurări. Pe lângă scrierile tipărite, autorul a încercat și redactarea unui roman cu titlul „*În țară*”, care însă a rămas sub formă de manuscris, cu o frazeologie simplistă. Printre scrierile sale se numără și o carte religioasă, pe care am identificat-o în fondul bibliotecii noastre. Este vorba de cartea cu titlul, *Biserica Episcopiei Argeșului: Istoria și Descrierea ei*, pe care autorul a închinat-o, frumuseților mănăstirii de la Curtea de Argeș (vezi *Bibliografia Românească Modernă*, vol. IV, București, 1996, nr. 66826).

Biserica Episcopiei Argeșului la sfârșit de secol al XIX-lea: vedere laterală

Din punct de vedere istoric, Mănăstirea de la Curtea de Argeș are o multitudine de semnificații vii: este dovada unei strânse legături dintre biserica creștină și istoria națională, ea reprezintă o minune a artei și religiei creștine, dovedește totodată, gradul de cultură înaintată și este o mărturie de atestare a credinței și devotamentului strămoșilor noștri.

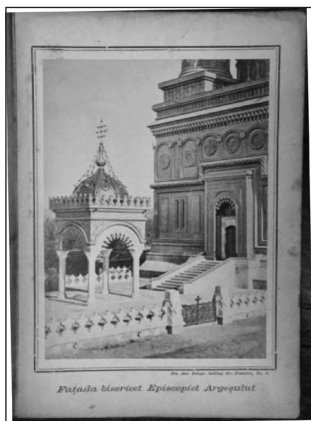
Despre motivul înălțării bisericii pe ruinele unei vechi mănăstiri, autorul cărții expertizate și cercetate

aici povestește că Neagoe Vodă Basarab a mutat scaunul domniei sale de la Câmpulung la Curtea de Argeș, iar odată cu el, a devenit imperativă și mutarea scaunului Mitropoliei în vechea mănăstire a Argeșului⁵.

O imagine din această carte, în care este înfățișat exteriorul Bisericii Episcopiei Argeșului, este redată mai jos.

În activitatea sa cultural-religioasă, Neagoe Basarab a fost recunoscut ca un aprig susținător al Ortodoxiei, chiar și dincolo de hotarele principatului său. Data de 15 august 1517 a rămas în istorie, fiind asociată și de numele acestui mare domnitor român.

Ctitorie a bravului voievod, mănăstirea Curtea de Argeș reprezintă, pe de altă parte, o capodoperă a spiritului artistic al poporului român, care și-a dovedit măiestria și pricepera, în eleganța și armonia monumentului de pe plaiurile argeșene.

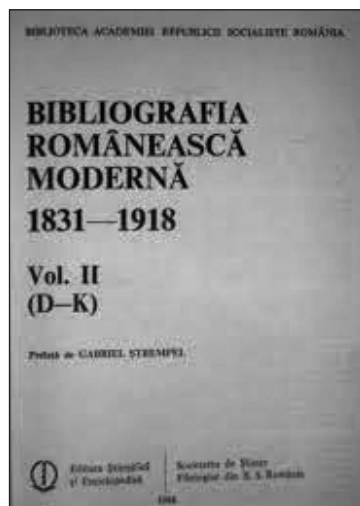
Exteriorul bisericii de la Curtea de Argeș în Biserica Episcopiei Argeșului: Istoria și descrierea ei, a lui Savva N. Șoimescu, București, Tipografia Academiei Române, 1886

Pe lespedea de piatră de deasupra mormântului domnitorului, stă scris rugămintea acestui domnitor care se adresează celor ce vor veni să-i viziteze mormântul, printr-un pios îndemn: „Și rog pe cei ce Dumnezeu îi va îngădui să vie după noi, să păstreze acest loc de odihnă și lăcaș al oaselor mele, ca să fie nestricat”⁶, dovedind dorința unei biserici eterne și a unui mormânt neatins.

Monumentala și legendara biserică de la Curtea de Argeș, așa cum este oglindită și în fotografia din cartea lui Șoimescu (fig.3), poartă hramul *Adormirea Maicii Domnului*, și se sărbătorește la 15 august. Are o arhitectură bisericească bizantină și este construită din cărămidă și piatră cioplită⁷.

Mijlocul exterior al mănăstirii este încins cu un superb brâu împletit, care la rândul său, este format din patru împletituri mai mici, ornate cu funde sculptate. Brâul urmează o linie orizontală, de jur-împrejur, și ajunge până în dreptul ușii. Este colorat în albastru, cu lapislazuli, și poleit⁸.

În registrul de sus se află o suită de panouri semicirculare în partea superioară, în centrul cărora sunt fixate plăci decorative și discuri în rozetă, iar ca niște pafte domnești, la întretăierea arcurilor, se află alte discuri mai mici, deopotrivă de fin realizate. Pe ele

sunt așezați porumbei auriți, care parcă stau să zboare. Fiecare pasăre poartă în cioc un clopoțel. La adierea vântului, acești clopoțeli sună lin armonios, asemenea unor suave glasuri tainice.

În jurul grandioasei mănăstiri sunt 318 balustrade (stâlpi de piatră), care reprezintă, pe de o parte, cei 318 capi de familie care se ocupau cu strângerea ofrandelor din țară pentru terminarea bisericii, iar pe de altă parte, ele reprezintă cei 318 sfinți părinți de la Niceea⁹.

Cultura artistică, religia, construcția caselor, „musica poporană”, țesuturile și combinațiile culorilor au fost influențate de cultura orientală, prin vasalitatea turcească de la acea vreme. Arhitectura bisericească a primit aceeași influență, precum și arhitectura mănăstirii de la Curtea de Argeș, însă cu destule schimbări împrumutate din diferite stiluri străine, care suprapuse stilului bizantin, oferă un aspect variat, motiv ce face ca studiul arhitecturii bisericești de la noi, să prezinte un interes deosebit.

Structurată după regulile stilului bizantin, mănăstirea Curtea de Argeș nu se impune prin dimensiunile înălțimii, ca cele aparținând stilului gotic, dar jocul liniilor, îmbinarea suprafețelor, ornamentația cu diferite motive orientale, cele patru turle și acoperișul conferă grandioarea edificiului; variația și îmbinarea diferitelor suprafețe ale pereților exteriori sunt distribuite într-o formă logică.

Alcătuirea după planul fundamental în forma crucii, naosul se ramifică spre răsărit cu altarul, având două laturi în formă de semicerc, în stânga și în dreapta, care sunt rezervate cântăreților și credincioșilor, iar partea dinspre apus este destinată numai credincioșilor. Fiecare absidă primește lumină divină prin trei ferestre înguste, din partea inferioară a peretelui și prin alte trei ferestre rotunde, din partea superioară, care sunt ornate cu brăuri de piatră sculptată, ce permit să pătrundă lumină în biserică.

Interiorul bisericii a păstrat integral caracteristicile stilului bizantin, cu ferestrele sale înguste, prin care pătrunde doar câte o rază firavă de lumină; are picturi

murale în tempera, cu icoane realizate de artiști de seamă și simboluri ale bisericii răsăritene.

Spre cupolele înalte ale altarului, se desfășoară cele 12 trepte de marmură din afară, semnificând cele 12 seminții ale lui Israel, și alte trei trepte interioare, iar 12 coloane de piatră, care simbolizează cei 12 Apostoli, conduc pașii creștinului spre centrul bisericii, sub bolta măreață care simbolizează cerul și face conexiunea minților cu divinitatea¹⁰.

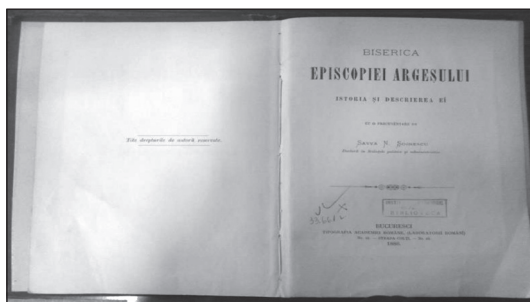
Am citit cu interes textul cărții lui Șoimescu și apoi, am procedat la o cercetare bibliologică a cărții. Scopul nostru a fost să scoatem la lumină o nouă descriere bibliografică a unei tipărituri din 1886, așa cum am mai procedat și altă dată.

Cartea lui Sava Șoimescu a fost aleasă spre expertizare și valorizare, tocmai pentru subiectul ce-l tratează, deoarece anul acesta reprezintă un an memorial jubiliar în „destinul” mănăstirii de la Curtea de Argeș, al cărei omagiat ctitor a fost domnitorul despre care am vorbit mai înainte, domnul Neagoe Basarab.

Fig.4. Coperta I a cărții Biserica Episcopiei Argeșului: Istoria și Descrierea ei

Descrierea bibliografică a cărții, în prima etapă a cercetării, începe prin prezentarea titlului: *Biserica Episcopiei Argeșului: Istoria și Descrierea ei*. Dedesubt, urmează mențiunile: Cu o precuvântare de SAVVA N. ȘOIMESCU. Doctor în Științele politice și administrative. BUCURESCI. Tipografia Academiei Române, (Labororii Români). Nr. 42.- Strada Colți, - Nr.42. 1886. Limba textului folosită este limba română. Alfabetul este latin și adaptat pentru limba română. Cartea are o paginație de 85 p. + 5 f., numerotate cu cifre arabe; 2 fotografii originale reprezentând: Biserica Episcopiei Argeșului și Fațada

Pagina de titlu

Coperta IV a cărții Biserica Episcopiei Argeșului: Istoria și Descrierea ei

bisericii Episcopiei Argeșului, [3] f. lipsă cu: Prea S. S. Ghenadie II, Majestatea Sa Carol I și Regina Elisabeta. Fotografiele au fost realizate de Atelierul Fotogr. Szöllösy. Formatul cărții este în 8° (24 x 16cm), cu 32 rânduri pe o pagină (17 x 10cm), (p. 3-73) o coloană/pagină, (p. 74-79), două coloane/pagină, (p. 80-85), o coloană/pagină; blocul cărții (22,5 x 15cm), se află într-o stare de conservare satisfăcătoare, fiind desprins de cotorul din carton îmbrăcat în pânză verde, cu urme de carii și pete de umezeală. S-a urmat tehnica cu tipar în alfabet românesc, cu tuș negru.

În continuare, în descrierea bibliografică a cărții, se vor prezenta componentele acesteia și anume: **coperta I**, pe care se identifică titlul cărții și anul apariției ei, încadrate în chenar oval cu ornamente tipografice geometrice și florale, completate de textul *W. LINGNER. LEGATOR DE CARTI. BUCURESCI*, încadrat în chenar dreptunghiular cu laturi îngroșate negre. Pe verso, cartonul este de culoare violetă și este lipit numărul de inventar: 33661. O imagine a primei coperti este prezentă în figura de mai jos.

Descrierea bibliografică urmează cu prezentarea anterioară a paginii de titlu. Se identifică o filă cu înscris: *Biserica Episcopiei Argeșului*, iar pe verso: *Tote drepturile de autor rezervate între două linii orizontale paralele șerpuite*.

Prezentarea continuă cu descrierea ornamentelor. Pe **foaia de titlu** se observă un singur ornament floral orizontal, între două linii, fiind plasat cu puțin în jos de mijlocul paginii; o șampilă dreptunghiulară cu tuș violet INSTITUTUL PEDAGOGIC PITEȘTI BIBLIOTECA; după foaia de titlu (verso este alb); urmează două pagini din carton cu fotografii originale; o pagină cu „Închinare” în 12 versuri, semnată Ș.N.S. de autor; la numerotarea paginilor s-a folosit un motiv geometric (o linie șerpuită). Legătura volumului este originală, cu coperti din carton îmbrăcat în pânză verde. Ultima copertă, **coperta IV**, prezintă emblema regală, încadrată în chenar cu motive florale negre.

Cartea supusă cercetării a fost achiziționată și prezintă șampilă *CARTI ANTICARIAT*, cu tuș violet, cu prețul de 24 [lei]. Documentul se identifică la raft

Emblemă de pe coperta a IV-a

cu cota topografică: 281 / B 54 și numărul de inventar: 33661. Prezintă o stare de conservare satisfăcătoare.

Pentru că nu s-a putut identifica cu exactitate emblema de pe coperta de spate, s-a recurs la o descriere heraldică a elementelor acestui imprimeu, fiind „tranzat” în patru componente astfel: prima componentă, *scutul scartelat cu 4 cartiere*, este divizat în: cartierul 1 (dreapta) și reprezintă o *acvilă cruciată*, care semnifică (Muntenia); cartierul 2 (stânga) are un *cap de bour* (Moldova); cartierul 3 (dedesubtul celui de-al doilea), prezintă *doi delfini afrontați cu capetele în jos* (Dobrogea); cartierul 4 (dedesubtul cartierului 1) este *un leu trecând spre dreapta* (Oltenia). Cea de a doua componentă se situează în centrul emblemei, unde se reflectă un *scut mai mic cu 4 cartiere*, în două câte două culori la fel, dispuse în diagonale. A treia componentă o formează cei *doi lei cu cozile ridicate* care susțin scutul scartelat cu Coroana de oțel a României. Componenta a patra este un *pavilion*, brodat cu ciucuri și este prins în vârf cu o coroană, în centrul căreia se află o cruce. A cincea componentă se află dedesubtul scutului mare și al leilor. Tot aici se remarcă o *eșarfă* desfășurată pe trei segmente, pe care se află scris dictonul „NIHIL SINE DEO” (lat.) „Nimic fără Dumnezeu”, NIHIL pe segmentul de eșarfă din dreapta; SINE pe segmentul din față; DEO pe segmentul din stânga.

După această descriere tranșantă, ne putem pronunța asupra faptului că ar putea fi o variantă a armoariilor României, care variantă, rămâne o necunoscută pentru cercetător.

Ortografia textului cărții lui Șoimescu este o dovadă vie a efortului oamenilor de cultură și a vicisitudinilor presupuse de trecerea de la principiul etimologic la cel fonetic, când cel de al doilea nu „câștigase teren” în fața grafiei fonetice, ca urmare a acceptării alfabetului latin în limba românească literară. Ca urmare, s-a dovedit a fi interesantă și binevenită o sumară analiză ortografică a textului cărții. Cu acest prilej s-a observat că, ortografia textului urmează grafia etimologică și doar din când în când este prezentă și grafia fonetică. Strădania de a prezenta câteva exemple din textul cărții, prin care se confirmă aceste particularități ortografice amintite mai sus, are ca scop argumentarea afirmațiilor făcute.

Așadar, din punct de vedere ortografic: - folosirea literei „**ŭ**” cu semnul diacritic de semicerc deschis în sus, plasat deasupra literei „u”, la finalul unor cuvinte,

nu se pronunță. O exemplificare din text: „Închin**ŭ** acest**ŭ** dar**ŭ** / [...]Christos**ŭ** / [...]Altar**ŭ** / [...]”

Pios**ŭ** / („Închinare”, p. 1). Totodată, aceeași literă „**ŭ**”, cu semnul diacritic, folosită pentru semivocala „**u**”, se pronunță; exemple din text: „[...] cari și-a**ŭ** aflat**ŭ** repaus**ŭ** [...]” (p. 4) [...] își da**ŭ** mâna împreună [...]” (p. 6).

Sunt folosite mai multe feluri de „**i**”; exemple din text cu astfel de cuvinte: „Închin**ŭ** [...]” (p. 1); „Precuv**ŭ**ntare” (p. 3); „Biserica rom**ŭ**nă [...]” (p. 3).

Sunt două variante de „**ă**”; exemple din text: „Și cu strălucire / (p. 1); „[...] pav**ă**sa naționalității [...]” (p. 3).

Sunt folosite două feluri de „**i**”, dintre care, unul semivocalic, și altul „șoptit”, marcați cu semn diacritic de semicerc deschis în sus; exemple din text cu astfel de cuvinte: „[...] religiune**i** și al**i** istorie**i**” (p. 3); „[...] tiner**i** de astă**d**ŭ” (p. 3).

Sunetul „**z**” se scrie uneori ca litera „**d**” cu sedilă (,) dedesubt, dar și „**z**”; exemple din text: „[...] tiner**i** de astă**d**ŭ.” (p. 3); „[...] formalism**ŭ** însemn**ă**z**ă** [...]” (p. 8).

Pentru diftongii „ea” și „oa” se scrie litera „e” cu accent ascuțit, „**é**”, respectiv, litera „o” cu același accent ascuțit, „**ó**”; exemple din text: „St**é**g**ŭ** nebiruit**ŭ**!” (p. 1); „[...] se p**ó**te f**ă**li [...]” (p. 3).

Pronunțarea legată era tratată în două moduri: cu cratimă; cu apostrof când apare elidarea vocalei (e); exemple din text: „[...] ne-a**ŭ** [...] le-am**ŭ** [...]” (p. 10); „[...] l’a dat**ŭ** [...] s’a înt**em**plat**ŭ** [...]” (p. 10).

Foarte interesant este faptul că putem observa și unele aspecte paradoxale care aveau să conducă în deceniile ulterioare la o justificată simplificare a ortografiei, în concordanță cu același principiu predominant fonetic; vorbim în speță de cazul formelor verbale: „sunt”, „suntem”, „sunteți” (exemple din text: „care **sunt**ŭ [...]” p.6; „ce **suntem**ŭ [...]” p. 11; „**sunteți** și [...]” p. 18).

În concluzie, cartea lui Șoimescu „Însoțește cititorul într-o călătorie” pe plaiurile argeșene de la Curtea de Argeș, descoperindu-i acestuia, cu ajutorul unei „radiografii”, clișeele tainice ale grandiosului lăcaș. Mai mult decât atât, Șoimescu, prin pregătirea profesională de doctor în științe politice și administrative, se „prezintă în fața cititorului” ca un remarcabil scriitor religios, care respectă cu strictețe, în textul cărții sale, regulile ortografice impuse în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Prin „Închinare”, o mică poezioară care deschide conținutul cărții sale, înaintea precuvântării, scriitorul își destăinuie și calitatea de bun poet. Toate calitățile întrunite de autor, se reflectă în cartea care îmbogățește tezaurul național cu un alt „medalion cultural”.

Note:

1. Elena Ștefănică, *O metaforă a istoriei noastre: Mănăstirea Curtea de Argeș*, în *Restituiri Pitești: Revistă-document a Centrului Cultural Pitești*, anul IX, nr.3 (22)/2011, serie nouă, p.10.
2. Ministerul Culturii, Comisia Națională a Monumentelor Istorice, *Revista Monumentelor Istorice*, anul LXVIII, nr. 1-2/1999, București, p.77. Nota bene, Legea pentru conservarea și restaurarea monumentelor istorice, publicată în Monitorul Oficial no. 82 din 29 iulie 1919, apărută sub auspiciile Ministerului Instrucțiunii, Cultelor și Artelor, și a Comisiunii monumentelor istorice, specifică la numărul curent (1396), documentația întocmită în perioada 1916- 1939, cu prilejul diferitelor lucrări executate Bisericii Episcopale de la Curtea de Argeș, județul Argeș: „corespondență, descriere reparații executate în 1915, planșe pentru reparații învelitoare (1939), proces verbal al Comisiei de pictură bisericească (constatări și propuneri, 1923), referat despre reparații învelitoare, recepție lucrări, adresă cu dorința Comisiunii Monumentelor Istorice de a transforma mănăstirea Curtea de Argeș în necropolă domnească (1938), referat despre frescele bisericii aflate în muzeul de artă religioasă (1938), dezinfectare pentru restaurarea vechii uși laterale, înlocuite cu baldachin, reparații învelitoare și reparații curente (1938), dezinfectare pictură (1939), licitație pentru obținerea restaurării, listă cu antreprenori specializați (1939), caiet de sarcini pentru restaurare; semnatori: N. Ghika-Budești, N. Iorga, episcopii Argeșului (Visarion, Nichita, Grigore), H. Teodoru, Gr. Creckez, A. Verona, Em. Costescu, secretarul Casei regale (G. Stavăr)”. La numărul curent următor (1397), o altă serie de documente din perioada 1940-1949, reflectă lucrările de restaurare care au urmat: „corespondență, referate despre întreruperea restaurării, caiet de sarcini pentru restaurare, recepție lucrări (1942, 1943), referat cu lichidarea lucrărilor (1943), dezinfectare pentru completare învelire cu plumb a baldachinului (1943), dezinfectare învelitoare de plumb la biserică (1946); semnatori: Alex. Popovici (arb. restaurator), mareșalul Curții regale (S. Mardari), episcopii Argeșului (Dionise, Emilian), Em. Costescu, I. Mihail, A. Popa, Șt. Balș, patriarbul Nicodim, V. Brătulescu, H. Teodoru”.
3. Elena Ștefănică, *Op.cit.* p.11.
4. Academia Română, *Dicționarul general al literaturii române (S/T)*, București: Editura Univers Enciclopedic, 2007, p.575.
5. Savva N. Șoimescu, *Biserica Episcopiei Argeșului: Istoria și descrierea ei*, București: Tipografia Academiei Române, 1886, p.29.
6. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în prefața la „*Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie*”, Curtea de Argeș: Editura Eparhiei Argeșului și Muscelului, 2009, p.IX.
7. Savva N. Șoimescu, *Op.cit.* p.34.
8. *Ibidem*, p.36.
9. *Ibidem*, p.37.
10. *Ibidem*, p.37-38.

Bibliography:

- Academia Română, *Dicționarul general al literaturii române (S/T) / The General Dictionary of Romanian Literature (S/T)*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2007.
- Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului, *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie / The teachings of Neagoe Basarab to his son Theodosius*, Curtea de Argeș, Editura Eparhiei Argeșului și Muscelului, 2009.
- Bibliografia Românească Modernă / Modern Romanian Bibliography*, vol. IV, București, 1996, nr. 66826.
- Institutul European pentru Cooperare Cultural-Științifică Iași, *Ortografia limbii române: Trecut, prezent, viitor / Spelling of the Romanian language: Past, present, future*, Iași, Editura Institutul European, 1992.
- Ministerul Culturii, Comisia Națională a Monumentelor Istorice, *Revista Monumentelor Istorice / Historical Monuments Magazine*, anul LXVIII, nr. 1-2/1999, București.
- Răbigan Tudorița, Stana Dana, *Reflexe ale Imperiului Habsburgic în cărțile vechi românești din Biblioteca Universității din Pitești / Reflexes of the Habsburg Empire in the old Romanian books from University Library of Pitești*, în revista *Transilvania / Transylvania*, Nr. 4-5, 2016, p. 35-42.
- Șoimescu Savva N., *Biserica Episcopiei Argeșului: Istoria și descrierea ei / Church of the Arges Episcopate: History and description it*, București, Tipografia Academiei Române, 1886.
- Ștefănică Elena, *O metaforă a istoriei noastre: Mănăstirea Curtea de Argeș / A metaphor of our history: Curtea de Arges Monastery*, în *Restituiri Pitești: Revistă-document a Centrului Cultural Pitești / Pitești Restitutions: Document- journal of the Cultural Center in Pitești*, anul IX, nr. 3 (22)/2011, serie nouă, p. 9-11.
- <http://basilica.ro/manastirea-curtea-de-arges-in-haine-de-sarbatoare/> (accesat 2 nov. 2017).
- <https://www.gcntv.net/coroana-se-intoarce-pe-capul-acvilei-banii-si-drapelul-romaniei-incep-sa-fie-modificate-de-astazi-citeste-mai-mult-adev-rooaprvg/> (accesat la 2 nov.2017).

